Lieta Nr. C17072215
Nr. C-0722-15/01

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2015.gada 19.martā

Jūrmalas pilsētas tiesa
tiesnese S.Beļajeva
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 20.janvārī prasītāja /pers. A/ iesniedza tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, norādot, ka atbildētājs ir prasītājas divu meitu - /pers. C/, dzimušas /datums/, un /pers. D/, dzimušas /datums/, tēvs. Abas meitas ir dzimušas nereģistrētā laulībā un bērniem paternitātes atzīšana notikusi, bērnu vecākiem personīgi iesniedzot kopīgu iesniegumu dzimtsarakstu nodaļā. Prasītāja dzīvojusi ar atbildētāju līdz 2014.gada jūnijam. Kopdzīves laikā atbildētājs deva naudas līdzekļus abu meitu uzturam. No 2014.gada septembra kopdzīve tika pārtraukta. Atbildētājs dzīvo atsevišķi. Prasītāja dzīvo kopā ar abām nepilngadīgajām meitām un viņas atrodas prasītājas audzināšanā un pilnīgā apgādībā. No 2014.gada septembra atbildētājs pilnīgi neinteresējas par bērnu audzināšanu un aprūpi, uzturlīdzekļus meitu uzturam nemaksā. Saskaņā ar likumu, abu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturu nebeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes, vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Tā kā atbildētājs savu tēva pienākumu nepilda, prasītāja sniedz tiesā prasību. Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai divu meitu – /pers. C/ un /pers. D/ uzturam katrai ik mēnesi uzturlīdzekļus, atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram, sākot no prasības iesniegšanas dienas, kā arī lūdz spriedumā norādīt, ka spriedums izpildāms nekavējoties. Norāda, ka vēlas, lai lieta tiktu izskatīta rakstveida procesā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem, 2015.gada 22.janvārī atbildētājam uz viņa deklarēto dzīves vietu nosūtīts prasības pieteikums ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus.

2015.gada 19.februārī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā atbildētājs norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Norāda, ka par meitām regulāri interesējas un, kad iespējams, apciemo. Sakarā ar darba meklējumiem un veselības problēmām, nebija iespējams finansiāli pilnā apmērā atbalstīt meitas, kā arī kopdzīves laikā ar prasītāju ir izveidojies parāds par dzīvokli, kuru apmaksā atbildētājs viens pats.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (...)*.

Atbilstoši minētajiem noteikumiem, 2015.gada 2.martā pusēm nosūtīti paziņojumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, vienlaikus norādot sprieduma noraksta pieejamības datumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi prasības pieteikumu un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

Saskaņā ar lietā esošajām dzimšanas apliecību /numurs/un /numurs A/kopijām (lietas 8.-9.lapa), /datums/dzimušās /pers. C/ un /datums/dzimušās /pers. D/ vecāki ir puses lietā.

ANO Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta otrā daļa nosaka, ka *uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās*.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmās daļas noteikumiem, *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu (...)*.

Lemjot jautājumu par uzturlīdzekļu piedziņu un to apmēru, tiesai jāvadās no Civillikuma 179.panta pirmās daļas noteikumiem, kā arī no minētā panta piektās daļas, kas nosaka, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu*.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ko katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Atbilstoši minētajiem noteikumiem, bērnam līdz 7 gadu vecumam minimālie uzturlīdzekļi nodrošināmi 25 procentu apmērā (2.1.punkts), bet bērnam no 7 gadu vecuma – 30 procentu apmērā (2.2.punkts) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Līdz ar to, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kuru atbildētājam ir pienākums maksāt /datums/dzimušās /pers. C/ un /datums/dzimušās /pers. D/ uzturam, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnus un mantas stāvokļa, ir 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas katram bērnam, bet no bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Kā izriet no prasības pieteikuma, arī prasītāja ir lūgusi tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus, ievērojot Ministru kabineta noteikumos norādīto

uzturlīdzekļu apmēru.

Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi /datums/dzimušās /pers. C/ un /datums/dzimušās /pers. D/ uzturam 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, jeb EUR 90,00 mēnesī katram bērnam, bet no bērnu 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tulkojot sistēmiski Civillikuma ģimenes tiesību normas kopsakarā ar Civilprocesa likuma 1.pantu, secināms, ka ir pamats uzturlīdzekļus piedzīt no prasības celšanas dienas, jo tieši ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi bērnu uzturam piedzenami no prasības celšanas dienas – 2015.gada 20.janvāra.

Bez tam, tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam, uzturlīdzekļi bērnu uzturam ir piedzenami nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, *no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1.un 3.punktu, *tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi*.

Savukārt Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*.

Ievērojot minēto, no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva EUR 321,14 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,19 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 3., 8.pantu, 33.panta otro daļu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 204.^{1}pantu, 250.^{25}, 250.^{27}, 440.^{2} pantu, tiesa

Nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušās /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 90,00 apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 2018.gada 8.novembrim, bet no 2018.gada 8.novembra – ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai, sākot no 2015.gada 20.janvāra.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušās /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 90,00 apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 2020.gada 30.jūnijam, bet no 2020.gada 30.jūnija – mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai, sākot no 2015.gada 20.janvāra.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 321,14 (trīs simti divdesmit viens *euro*, 14 *euro* centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,19 (trīs *euro*, 19 *euro* centi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt, ka spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV55TREL1060190911200, maksājuma mērķis: dati lietas identificēšanai (lietas dalībnieka vārds, uzvārds).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ.Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: EKK 21499 un dati lietas identificēšanai (lietas dalībnieka vārds, uzvārds).

Maksājumus apliecinoši dokumenti iesniedzami Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Jūrmalas pilsētas tiesā.

Tiesnese S.Beļajeva